

Témy dizertačných prác vypísané na prijímacie konanie so začiatkom štúdia v ak. roku 2024/2025

doc. PhDr. Gabriel Bianchi, PhD.

- Extimácia a liminalita pri rozvoji zdravej intimity

Mgr. Barbara Lášticová, PhD.

- Konštruovanie medziskupinovej solidarity vo verejnom diskurze

doc. Mgr. Miroslav Popper, PhD.

- Reziliencia a well-being jednorodičovských rodín na Slovensku

Mgr. Kamila Urban, PhD.

- Rozvoj metakognície pri komplexnom riešení problémov pomocou generatívnej umelej inteligencie
- Metakognitívna intervencia zameraná na zlepšenie komplexného riešenia problémov

---

Téma	Extimácia a liminalita pri rozvoji zdravej intimity
Školiteľ	doc. PhDr. Gabriel Bianchi, PhD. (bianchi@savba.sk)
Forma štúdia	denná
Jazyk práce	slovenský/anglický

Anotácia:

Vo výskumnom projekte ide o preskúmanie miesta a procesov extimácie pri rozvoji intimity subjektu, v kontexte jej transformácie a transmutácie a sexualizácie verejného priestoru.

Kontext: Odhaľovanie intimity a sexuality možno považovať za odraz pomerne silného útoku najmä na sexuálne normy. Prekračovanie noriem je šasto konsenzuálne, a teda ide skôr o zmenu alebo posun v spoločenských normách (určujúcich sexuálnu subjektivitu), a nie len o sporadické porušovanie sexuálnych noriem v médiách. Toto konštatovanie rezonuje s tézou o potrebe intímneho občianstva (Plummer, 2003), aj s výzvou na porozumenie transmutácii intimity (porov. Bianchi, 2010, 2020). Poukazuje to však aj na potrebu širšej diskusie o tom, čo pre subjekt znamená byť intímnym a zároveň verejným, na čo nedávno upozornil Georges Teyssot (pozri Teyssot, 2010) v kontexte médií. Teyssot rozvíja dualizmus intimity - extimácie, ktorý pôvodne navrhol a rozvinul Jacques Lacan (Lacan, 1969, p. 179). Teyssot ponúka pohľad na historický vývoj rozdelenia a neskôr priblíženia a spojenia súkromného a verejného, ktoré vyústilo do ich súčasného zdanlivého splynutia prostredníctvom internetu, kde sú prítomné všetky médiá, a najmä prostredníctvom sociálnych sietí. Lacanovu dialektiku intimity a extimácie využil modifikovaným spôsobom aj Serge Tisseron (2002, 2011), ktorý zdôrazňuje dve skutočnosti, ktoré sú relevantné pre diskusiu o médiách a intimite: (1) obsah intimity nemusí byť nevyhnutne plne prístupný ani subjektu; médiá nám tak môžu "podsunúť" intímnemu tému a nahradiť obsah, ktorý [v našej subjektivite] nepoznáme, banálnymi frázami. A (2) dochádza k subjektom "riadenému" otváraniu a testovaniu jeho/jej intímnych obsahov procesom extimácie - otváraním a ponúkaním iným očiam alebo verejnosti, teda akýmsi "potvrdzovaním/testovaním intímneho prostredníctvom "druhého". „Túžba po extimácii je neoddeliteľná od túžby stretnúť sa s druhým a riskovať.“ (Tisseron, 2011) Problematika je relevantná aj z perspektívy teórie liminality, pričom extimácia predstavuje typickú situáciu tzv. ohniska hraničnosti (Stenner, 2017, Bianchi, 2022).

Ciel: Cieľom dizertácie je preskúmanie rôznorodých konštelácií subjektívneho testovania intimity prostredníctvom extimácie, analýza rizika, sociálnych zručností a autentifikácie subjektu; analýza striedania extimácie voči rôznym adresátom a sociálnym prostrediam. Identifikovanie extimácia ako ukazovateľa psychologickej zrelosti subjektu - ochoty riskovať a schopnosti vyrovnať sa s rizikom a zároveň získať podporu/potvrdenie nášho intímneho "sveta".

Metóda: Predpokladá sa primárne kvalitatívny prístup, naratívno-fenomenologický.

Téma	Konštruovanie medziskupinovej solidarity vo verejnom diskurze
Školiteľka	Mgr. Barbara Láštiová, PhD. (barbara.lasticova@savba.sk)
Konzultantka	Mgr. Xenia Daniela Poslon, PhD.
Forma štúdia	denná
Jazyk práce	slovenský/anglický

Anotácia:

Cieľom dizertačnej práce bude preskúmať ako občania a občianky vnímajú sociálne normy komunikované v politickom diskurze vo vzťahu k solidarite so znevýhodnenými sociálnymi skupinami. Výskum bude využívať kvalitatívny prístup, pričom bude kombinovať analýzu politického diskurzu a fókusové skupiny. Cieľom bude identifikovať kľúčové diskurzívne zdroje formujúce vnímanie solidarity, aj skúmať to, či a ako participantky a participanti reflektujú dynamiku sociálnych noriem v čase. Analýza politického diskurzu sa zameria na zobrazovanie utečencov a utečieniek z Ukrajiny, Rómov a Rómok alebo LGBTQ+ ľudí vo vyjadreniach inštitucionálnych a politických aktérov, pričom osobitnú pozornosť bude venovať kritickým udalostiam, ktoré tieto naratívy ovplyvňovali. Fókusové skupiny sa zamerajú na to, ako jednotlivci reflektujú politický diskurz v svojich konštrukciách znevýhodnených skupín a medziskupinovej solidarity, pričom budeme brať do úvahy aj individuálne faktory, ako sú napr. hodnotové orientácie participantov a participantiek. Dizertačná práca sa bude realizovať v rámci projektu APVV 23-0119.

Téma	Reziliencia a well-being jednorodičovských rodín na Slovensku
Školiteľ	doc. Mgr. Miroslav Popper, PhD. (miroslav.popper@savba.sk)
Forma štúdia	denná
Jazyk práce	slovenský/anglický

Anotácia:

Cieľom dizertačnej práce bude zmapovať a preskúmať životné podmienky jednorodičovských rodín na Slovensku. Jednorodičovské rodiny sú vystavené rizikám nedostatočných zdrojov (finančných, materiálnych, času potrebného na starostlivosť o rodinu a domácnosť a flexibility), horšej zamestnanosti (nízky príjem a neisté podmienky) a nedostatočných politík (na zabezpečenie životnej úrovne detí), ktoré sú navzájom prepojené. Kvalitatívne hĺbkové rozhovorov s jednorodičovskými matkami aj otcami budú zamerané na stratégie osobnej aj rodinnej reziliencie v rôznych sociálnych a individuálnych kontextoch. Okrem empirických zistení budú vypracované aj odporúčania pre tvorcov politík, mimovládne organizácie, ako aj pre jednorodičov, s cieľom propagovať viac spôsobov podpory tejto skupiny ľudí.

Téma	Rozvoj metakognície pri komplexnom riešení problémov pomocou generatívnej umelej inteligencie
Školiteľka	Mgr. Kamila Urban, PhD. (kamila.urban@savba.sk)
Konzultant	PhDr. Marek Urban, PhD.
Forma štúdia	denná
Jazyk práce	slovenský/anglický

Anotácia:

Tento doktorandský projekt sa zameria na to, ako môže výučba metakognitívnych stratégií s využitím veľkých jazykových modelov (LLM) ako adaptívnych tútorov podporiť riešenie komplexných problémov (CPS). AI tútori majú potenciál pomôcť ľuďom lepšie si uvedomiť a riadiť svoje myslenie, usmerňovať ich pri reflektovaní pokroku, úprave stratégií a rozvíjaní kľúčových metakognitívnych zručností, ako sú plánovanie, monitorovanie, regulácia a sebahodnotenie. Vďaka personalizovanej spätnej väzbe môžu učitelia efektívnejšie prenášať nadobudnuté metakognitívne zručnosti medzi rôznymi doménami. Projekt sa zameria na vývoj a overenie intervencie metakognitívnych stratégií s podporou LLM a poskytne empirické poznatky o vplyve AI tútoringu na komplexné riešenie problémov. Zároveň ponúkne praktické odporúčania pre pedagógov a pedagogičky, ktorí chcú zapojiť AI do vzdelávacieho procesu.

Téma	Metakognitívna intervencia zameraná na zlepšenie komplexného riešenia problémov
Školiteľka	Mgr. Kamila Urban, PhD. (kamila.urban@savba.sk)
Forma štúdia	denná
Jazyk práce	slovenský/anglický

Anotácia:

Tento doktorandský projekt skúma vplyv metakognitívnych stratégií na zlepšenie schopností jedincov riešiť nedostatočne definované problémy, so špeciálnym zameraním na aplikácie v rámci psychológie zdravia. Riešenie komplexných problémov je kritickou zručnosťou v akademickom aj reálnom prostredí, ktoré si vyžaduje nielen špecifické odborné vedomosti, ale aj schopnosť kriticky myslieť, prispôbiť sa a aplikovať strategické myslenie. Metakognícia, vedomosti o a regulácia vlastných kognitívnych procesov, zohráva kľúčovú úlohu v učení a riešení problémov. Zlepšovaním metakognitívnych zručností môžu jednotlivci lepšie regulovať svoje kognitívne zdroje, monitorovať svoje porozumenie a prispôbovať svoje stratégie v dynamických situáciách. Očakávaný prínos tejto práce bude zahŕňať vytvorenie intervencie zameranej na metakognitívne stratégie prispôbené komplexnému riešeniu problémov. Tento projekt si tiež kladie za cieľ zlepšiť vzdelávacie praktiky integráciou efektívnej metakognitívnej intervencie, čím pripraví jednotlivcov na zvládnutie komplexných problémov.